

Logos

Organ för
Föreningen Logos i Österbotten rf
Årgång 4 • nr 1
April 2006

*En människas dagar är som gräset,
hon blomstrar som markens blommor.
Vinden drar fram över dem och de är borta,
deras plats känner dem inte längre.
Men Herrens nåd varar från evighet till evighet
över dem som fruktar honom och hans rättfärdighet intill barnbarn,
när man håller hans förbund och tänker på hans befallningar
och följer dem.
Ps 103:15–18*

Ledaren 2 • Korsets anstöt 3–5 •
Referat från NELK 5–11 • Böcker 12 • Notiser 13–15 •
Lutherpredikan 15 • Verksamhetsinformation 16

Konstruktivt enligt Bibeln

Att få samlas till konferens är uppbyggande på många sätt. Många viktiga samtal fördes i Fossnes den första helgen i mars. Med tanke på de e-postdiskussioner som förts det senaste året var det mycket hälsosamt att få träffa personerna bakom datorskärmen, för när man står öga mot öga väljer man onekligen sina ord bättre än när man stirrar in i en lysande datorskärm.

De som samlades till NELK-konferensen står i samma kamp. Det gäller en kamp på flera fronter, mot osund andlighet, mot världslighet, mot kyrkligt förfall och mot falsk lära. Det gäller med andra ord en gemensam kamp för Bibel och beaktelse i vår tid.

Tyvär är det så att gråzonen är stor i den andliga kampen. Bibelns lära är klar, men vi har en benägenhet att i alla lägen söka kompromisser. Visst skall vi vara på vår vakt så att vi inte gör "vår lära" smalare än Bibelns, men jag tror motsatsen är betydligt vanligare även bland beaktelsefolket.

Ifall vi tar pjäsen om Maria Magdalena som exempel är det uppenbart att den inte håller inför en biblisk prövning. Det är för de trogna kyrkobesökarna en självklarhet att en sådan pjäs inte skall förevisas i kyrkorummen. De som kör fram den företräder överlag en utpräglad liberalteologi.

Om vi i stället ser på kvinnoprästfrågan kan vi lägga märke till en tydlig förskjutning. I takt med att den traditionella linjen blir mindre och trycket ökar blir det aktuellt att lyfta katten på bordet. Saken måste få sin lösning. KG Hammars recept har varit konfrontation, de traditionella skall hindras att få tjänster i Svenska kyrkan.

I Finland har biskoparna valt att gå en mjukare väg. Borgå stifts biskop Erik Vikström har blivit kritiserad för att inte ta itu med problemet, både från liberalt och konservativt håll. Han har dock gjort det klart att det är den nya ordningen som gäller och spelreglerna säger att de som är emot väjer vid konfliktsituationer. Nu har en arbetsgrupp lagt fram förslag på att skärpa reglerna och möjliggöra en eliminering av oönskade präster.

De nya förslagen kan få svåra konsekvenser för folkkyrkoförsamlingar med goda herdar. Det

är helt förståeligt att kyrkfolket protesterar mot detta förslag och visar sin solidaritet med de präster som står i "faroazonen". Men nu håller allt detta på att ta en olycklig vändning. I uppropet för konstruktiva lösningar ger man förslag som är ytterst problematiska.

Man säger att ämbetsuppfattningen inte skall vara ett kriterium för prästvigning och inte heller för att få ett kyrkligt ämbete eller tjänst. Det kan man inte säga på Bibelns grund eftersom Bibeln har en klar ämbetsuppfattning: "Om någon menar sig vara profet eller andligt utrustad, skall han inse att det jag skriver till er är Herrens bud. Men om någon inte erkänner detta, är han själv inte erkänd." (1 Kor 14:37f)

Det är inte rätt att kompromissa med Bibelns lära ens om det gäller konstruktiva lösningar. I Bibelns ljus är det enda konstruktiva att man håller sig till Ordet: "Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig." (Ps 119:105)

Initiativtagarna menar att man med de föreslagna lösningarna minskar trycket på att grunda nya gudstjänstgemenskaper. Det skulle också hindra att väckelserörelsernas verksamhet förflyttas utanför kyrkans struktur. Detta är märkligt eftersom det just i folkkyrkans struktur inte finns så mycket för en beaktelsestroende att glädja sig över.

Mera konstruktivt skulle det vara att samla de splittrade skarorna till församlingar som inte står och faller med olyckliga politiska beslut i folkkyrkorna. Kristna behöver idag en stabil församling där vi kan samlas och hämta styrka i Ordet. Utan detta stöd faller vi lätt i en allt mörkare tid.

ROGER PETTERSSON

Logos – organ för Föreningen Logos i Österbotten rf. Redaktion: Klas-Erik Isaksson, John Lasén, Roger Pettersson, Ralf Sandberg och Ola Österbacka. Ansvarig utgivare: Klas-Erik Isaksson. Layout: Ola Österbacka. ISSN 1459-3378.

Material och diskussionsinlägg sänds helst via e-post till ola@ofsystem.fi eller per post till Skolhusgatan 11 A 9, 65100 VASA.

Tidningen sänds till dem som stött föreningen eller meddelat intresse. Gåvor för spridningen betalas till bankkonto 497028-241584 (Finland) och i Sverige till plusgirokonto 407 99 53-8.

Pärmbild: Ola Österbacka.
Tryck: Multiprint, Vasa.

Korsets anstöt

OLA ÖSTERBACKA

**Predikan av Jan Bygstad
5.3.2006 vid gudstjänst i
Granly kyrka i Tønsberg,
Norge. Gudstjänsten var
en del av konferensen Vä-
gen fram '06, NELK.**

**Nedtecknad från inspel-
ning, översatt och förkor-
tad av Ola Österbacka.**

Kära Kristi församling! Nåd vare
med dig och frid från Gud, vår
Fader, och Herren Jesus Kristus.

Låt oss be: *Helige Gud, trofaste Far!*
*Vi tackar och lovar dig, att vi skall få sam-
las inför ditt ansikte och höra ditt eget
ord. Lovad vare du som gav din Son, i
vårt ställe, för att vi skulle blir frälsta, för
att vi skulle äga en fullkomlig rättfärdig-
het i honom. Kom med din helige Ande,
och öppna våra öron och våra hjärtan,
och skriv dina ord i våra hjärtan. Det ber
vi för ditt eget namns skull, och vi tackar
och lovar dig för att du är god, och din
barmhärtighet varar till evig tid. Amen.*

Detta heliga evangelium står skri-
vet hos evangelisten Matteus i det
sextonde kapitlet:

*Från den tiden började Jesus för-
klara för sina lärjungar att han
måste gå till Jerusalem och lida
mycket genom de äldste och övers-
teprästererna och de skrifflärda och
att han måste dödas och på tredje
dagen uppväckas. Då tog Petrus
honom åt sidan och började motsä-
ga honom: "Gud är nådig mot dig,
Herre. Detta skall aldrig hända
dig." Men Jesus vände sig om och
sade till Petrus: "Gå bort ifrån
mig, Satan! Du vill få mig på fall.
Vad du tänker är inte Guds tankar
utan människotankar."*

Detta var orden. *Helige Far, helga oss
i sanningen, ditt ord är sanning. Amen.*

Det är en salt text som denna sön-
dag har getts oss som predikotext.
Salt både i den meningen att vi hör

Jan Bygstad leder DELK:s gudstjänst i Granly kyrka.

Jesu mycket starka tillrättavisning av
Petrus, och i den meningen, att vi nu
hör Jesus börja undervisa lärjungarna
om en sak som tydligen är helt obe-
griplig för dem, ja, den är anstötlig.
Just detta är kärnan i söndagens text:
korsets anstöt.

Sammanhanget som vår text står i
är inte tillfälligt. Vi hörde i de första
verserna av den text vi läste: "*Från
den tiden började Jesus förklara för sina
lärjungar.*" Vilken tid är det tal om?
Jesus har dragit sig tillbaka från de
stora folkskarorna till trakterna av
Caesarea Filippi långt i norr, uppe
vid Hermonbergen. Han vill ha mera
tid ensam med sina lärjungarna för
att undervisa dem.

Här ställer han dem frågan: "*Vem
säger folket att jag är?*" Han får till
svar, att det finns många meningar
om Jesus. Därefter ställer han frågan
till lärjungarna: "*Vem säger ni att jag
är?*" Petrus avlägger nu sin stora be-
kännelse på de andra lärjungarnas
vägnar: "*Du är Messias, den levande
Gudens Son.*"

Denna Petrus bekännelse har blivit
som själva klippan, som den kristna
församlingen står på, och som Her-
ren Jesus har knutit ett löfte till. Det
hus som står på den klippan, på tron
på och bekännelsen till Herren Jesus
som Messias, som Guds Son, skall

dödsrikets portar aldrig få makten
över. Det är Kristi eget ord och löfte.

Jesu lärjungar har nu äntligen för-
stått hemligheten med Jesu person.
Han är Messias, han är Guds Son. Lä-
ser du evangelierna i sammanhang,
så skall du se, att Jesus aldrig själv
uttryckligen säger att han är Messias.
Denna insikt växer fram hos lärjung-
arna genom deras samvaro med Je-
sus. De hör hans ord, de ser hans gär-
ningar, och så låter den helige Ande
dem se, att han är den, som Skrifterna
har talat om. Genom ljuset från Skrif-
terna såg de, vem Jesus är.

Därför kan Herren svara Petrus
med dessa ord: "*Salig är du, Simon,
Jonas son. Ty kött och blod har inte up-
penbarat detta för dig, utan min Fader
som är i himlen.*"

Hemligheten med Jesu person har
uppenbarats för dem genom samva-
ron med honom, genom förtrogen-
heten med Skriften och genom att de
sett Jesus i Skriften. Så visar Anden
dem vem han är. Och så säger Jesus
sitt: "*Salig är du.*"

Lärjungarna har förstått vem Jesus
är – han är Messias, den som Skrifter-
na har utlovat, den som det judiska
folket har väntat på i århundrade ef-
ter århundrade, han som skulle kom-
ma för att ge dem förlossningen från
Herren.

När lärjungarna nu har förstått det, är det nödvändigt att vi också i dag förstår vad slags Messias Jesus är. Han är inte en sådan Messias som judarna väntade sig: en befrielsekung som David, som med makt skulle befria dem från romarnas våld, och göra Israel som Guds folk till det ledande folket bland nationerna. Jesus kom inte för att vara en sådan Messias. Därför börjar han nu från denna tid tala om korset.

Jesus är den Messias som skall lida döden, ge sitt liv för människors skull och i människors ställe. Det är en sådan Messias och Frälsare han är. Därför har han kommit för att ge sitt liv till en lösepenning för många.

Detta var ett obegripligt tal för Petrus, liksom för judendomen överlag på Jesu tid. Och så tar Petrus anstöt. Så tar också det judiska folket senare anstöt av honom, som lider korsdöden. Och vi vet, både av erfarenhet och från Skriften, att ordet om korset är en grundläggande anstöt för de fallna människorna. När Gud skall återlösa en fallen mänsklighet, så gör han det på ett helt annorlunda sätt än hur det smakar för kött och blod. En naturlig människa förstår inte det som hör Gud till, säger aposteln Paulus. Och det kommer sannerligen till uttryck i det vi hör från Petrus mun här.

När Petrus har hört Jesu ord om korset och lidandet, som ligger framför, tar han Jesus åt sidan och börjar tillrättavisa honom. Grundtexten använder ett mycket starkt ord. Bokstavligen står det att Petrus börjar bestraffa Jesus. Det är frimodigt gjort! Vad är det som kan ge Petrus en sådan frimodighet, att han rentav vågar tillrättavisa sin Herre och Mästare?

Jag tror att vi kan peka på två orsaker till detta, och vi skall inte upphöja oss över Petrus här.

Strax innan har Petrus avlagt sin stora bekännelse. Som svar på denna bekännelse har Jesus liksom lyft Petrus till himlen och sagt: Salig är du, Petrus. Det är inte kött och blod som har uppenbarat detta för dig, utan min Fader som är i himmelen. Och jag säger dig: Du är Petrus, och på denna klippa vill jag bygga min kyrka, och jag skall ge dig himmelrikets nycklar.

Det är inte bagateller som Herren här säger till Petrus. Kanske Petrus blir högmodig på grund av detta. Tyvärr måste vi medge att det alltför ofta är så, att en människa, som fått en andlig kunskap, kanske upplevt stora ting med Gud, genast menar om sig själv att hon vet mera och är berättigad att säga mera än andra.

Sådan är synden i oss, att vi kan bruka Guds välsignelse mot oss så att gamle Adam upphöjer sig. Detta är gamle Adam i ett nötskal. Synden är inte bara sådan att den yttrar sig i grova yttre synder. De fromma synderna, de andliga synderna, högmodets synder, är det långt värre att få syn på. Men här ljuder det rent och tydligt från Petrus mun: Detta får inte ske.

Bakom Petrus högmod ligger korsets anstöt. En kristen församling frestas hela tiden att tala tyst om korset för att människorna lättare skall kunna acceptera det budskap vi har att bära fram. Aposteln Paulus tar upp den saken i Första Korintierbrevet, där han talar om att ordet om korset är en Guds kraft till frälsning. I ordet om korset ligger Guds egen kraft och Guds egen visdom.

I Korint fanns en grupp människor som var självklaka, precis som Petrus. Paulus kallar dem senare i brevet för köttsliga kristna. Dessa menade att Paulus sätt att tala var sådant att han inte riktigt kommunicerade med sin tids människor. Han borde tona ner det skarpa och anstötliga ordet om korset, för det förstod inte folk. Då lade han hinder i vägen för att folk skulle omvända sig och komma till tro. Om du vill kommunicera, Paulus, då ska du tala på ett helt annat sätt, fick aposteln höra.

Han avvisade detta blankt, och säger mycket tydligt: "Jag ville inte veta om något annat ibland er än Jesus Kristus och honom som korsfäst." Detta är trons kärna, detta är förkunnelsens kärna, detta är kärnan i det en kristen både ska leva på och dö på. Ingenting annat.

Aposteln talar här på ett underligt sätt. Tar vi bort korsets anstöt från förkunnelsen, då mister också förkunnelsen sin kraft. För det är just det anstötliga ordet om korset, som ger förkunnelsen dess kraft. I detta ord uppenbaras Guds rättfärdighet

av tro till tro, så som det står skrivet: den rättfärdige ska leva av tro. Tron på den korsfäste.

Korsets anstöt är det som talar från Petrus mun. Men Jesus lär med stor tyngd: detta kors är Alfa och Omega. Så måste Jesus upprepade gånger på vägen upp mot Jerusalem understryka detta och lägga det på lärjungarnas hjärtan. Men de har svårt att förstå det.

Petrus tillrättavisar Jesus, varefter han får en tillrättavisning som saknar motsvarighet i evangelierna. Jesus vänder sig om och säger: "Gå bort ifrån mig, Satan!" Förfärligt! Dagen innan har Jesus liksom lyft Petrus till himlen och sagt: "Salig är du, Simon, Jonas son."

Här ska vi veta, att Jesus inte är som vi. Vi brukar ibland använda starkare ord än det finns täckning för. Vi använder ibland skällsord, och så kan vi säga, att vi inte menade något med det. Men då Jesus talar så, ligger det sanningens fulla tyngd i det.

Petrus har gjort sig till Satans talesman. Det som ljuder genom Petrus mun vid det tillfället är det samma som när Jesus frestades i öknen. Djävulen lade all världens härlighet framför Jesus och sade: "Allt detta ska jag ge dig om du faller ner och tillber mig."

Jesus skulle bli herre över himmel och jord. Han skulle motta all världens härlighet, men inte på detta sätt. Han skulle motta det endast genom kors, lidande och död. Satans frestelse var: du kan få detta utan att behöva korset.

När Satan kommer med sin frestelse i öknen, säger Jesus till honom: "Gå bort, Satan!" (Norska: Bort fra mig, Satan!) Till Petrus säger han: "Gå bort ifrån mig, Satan!" (Norska: Vik bak meg, Satan!) Det som Petrus gjorde vid detta tillfälle var något som också vi alltför ofta gör. Han springer före Jesus för att liksom vara hans vägvisare. "Nu ska du höra, Herre Jesus, här går vägen! Följ mig!" Och så tror han att han kan vara Herrens rådgivare.

Hur ofta tror inte vi det om oss själva. Vi löper före Herren i stället för att inta den plats som alltid tillkommer Guds folk och Guds barn och följa efter honom: låta honom gå före, oavsett var vägen går. Och hans

Nordisk Evangelisk-Luthersk Konferens

Bibelskolen på Fossnes 3–5 mars 2006

VÄGEN FRAM
V-06

OLA ÖSTERBACKA

Danmark och Sverige. Från Finland deltog Roger Pettersson och Ola Österbacka.

Om de yttre ramarna var bistra så var gemenskapen desto varmare. Föredragen kring centrala ämnen var gedigna och samtalen som hölls både i plenum och vid matbordet var konstruktiva.

Vi ägnar en stor del av detta nummer åt referat från konferensen, främst i form av sammandrag av föredragen.

Bibelskolen på Fossnes gjorde en stor insats med de praktiska arrangemangen och har också erbjudit föredragen bandade. De finns, tillika med en vanlig textversion, tillgängliga på konferensens webbplats i Logosmappen: www.logosmappen.net/nelk/. Ljudfilerna kan som mp3-filer antingen laddas ner till dator och vidare till mp3-spelare eller avlyssnas direkt via nätet.

I en ovanligt snörik och kall inramning arrangerades den tredje nordiska evangelisk-lutherska konferensen (NELK) i början av mars på Bibelskolen på Fossnes. Under de tre föregående dagarna hade fallit 8 dm snö, och den första konferensdagen kom ytterligare en decimeter.

Bibelskolen på Fossnes ligger i närheten av Tønsberg söder om Oslo och upprätthålls av Norsk Luthersk Lektorsmission. Som värd för dagarna fungerade skolans rektor Per Bergene Holm.

Antalet deltagare var ett knappt hundratal, de flesta av naturliga skäl från Norge, men även många från

forts. från föreg. sida

väg går genom kors, genom död och genom grav.

När Jesus fortsätter sin undervisning vid detta tillfälle lär han Petrus: Du, Petrus, ska också bära detta kors. Det hör till en annan söndag, men vi lär tydligt och klart: korset hör oupplösligt samman både med förkunnelsen, tron och Guds barns väg genom världen.

Jesus säger vidare: "Gå bort ifrån mig, Satan! Du vill få mig på fall. Vad du tänker är inte Guds tankar utan människotankar." När Jesus säger: "Vad du tänker", säger han att det inte bara är så att människor har svårt och tungt att uppfatta det som hör Guds rike till, så att om vi bara får tillräckligt med undervisning och tillräckligt bra lärare, så ska vi nog fatta det. Nej, så är det inte.

Jag har en bekant som är färgblind. Har du någon gång försökt förklara för en färgblind vad grönt är, vad rött är, vad blått är? Det är omöjligt. Han kommer att sakna själva förståelsen (sansen) för vad det handlar om. Och precis så talar Skriften om den fallna människan. Det är inte bara det att vi har svårt att förstå det, utan vi saknar själva förmågan att förstå det som hör Guds rike till. Därför måste något ske. Det måste till en ny födelse för att en människa ska börja se och få del i den hemligheten. Utan att hon blir född på nytt kan hon inte se Guds rike, säger Jesus till Nikodemus.

Och detta sker då, som också aposteln Paulus talar om i Första Korintierbrevet (1 Kor 2:12): "Vi har inte fått världens ande, utan den Ande som är från Gud, för att vi skall veta vad vi har fått från Gud." Förmågan att veta vad som är av Gud ges endast när den

helige Ande flyttar in i en människas hjärta. Den ges endast där tron på den korsfäste tändes, när Ordet om korset tillåts ljuda till tröst för syndare.

Och detta är hemligheten också i det som Jesus talar om vid det här tillfället. När han nu skall gå upp till Jerusalem och korsfästas, vem är det då han ska dö för? Just för sådana som Petrus, för blinda och högmögda dårar, för syndare, som snubblar fram genom livet.

Sådana är det han tar sig an. Sådana skall han bära på sitt kors. För sådanas skull skall han gå genom död och grav. Ordet om korset är ett budskap om att han, som är Guds Son, inte själv kan få nåd, för att du och jag ska få bara nåd.

Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande, som var och är och skall vara, en sann Gud, högtlovad i evighet. Amen.

God undervisning och uppbyggande samtal

Konferensens första dag, fredagen den 3 mars, ägnades åt frågor kring frälsningsvisshet och omvändelse. Grunden lades av Roger Pettersson, Arne Helge Teigen och Bengt Birgersson. I det efterföljande samtalet berördes bland annat dopets roll.

Lördagens stora fråga var kyrka och församling. Jan Bygstaads föredrag om den osynliga och dock synliga kyrkan blev en god grund, och är värd att studera noggrant också efter konferensen. Det samma gällde Mikkel Vigilius fortsättning på samma ämne, där han mera koncentrerade sig på historiska och praktiska tillämpningar.

I likhet med de två tidigare konferenserna speglades erfarenheter från olika traditioner i en panel. Åke Nilsson berättade om Silverdalens Evangelisk-Lutherska Församling, Vagn Lyrstrand om den danska frikyrkan (som ersättare för insjuknade Åke Malander som skulle ha berättat om Evangelisk-Lutherska Bekännelsekyrkan), Gunnar Andersson representerade Missionsprovinsen och en liten gudstjänstgemenskap på Hisingen i Göteborg, och slutligen berättade Kjartan Fjell om en liten församling i Trøndelag.

De fyra demonstrerade bredden i praxis hos de deltagande rörelserna, och därmed också utmaningarna för konferensen. En av de fyra representerade en relativt gammal luthersk bekännelsekyrka, en annan en ung, men etablerad församling, en tredje en nyetablerad församlingsorganisation som ännu inte har lösgjort sig från Svenska kyrkan, och slutligen en fjärde en etablerad "husförsamling" vars medlemmar börjat överväga att lämna norska kyrkan.

Trots detta fördes samtalet i god anda med respekt för att alla inte vandrar i takt. Det är en välsignelse att representanter för den mycket lilla skara, som ännu vill hålla fast vid en ofelbar Bibel och vid hela den lutherska bekännelsen, dock kan komma samman för att lyssna till och lära av varandra och hjälpa dem framåt som ännu inte hittat sin väg.

Frälsningsvisshetens grund

Roger Pettersson

OLA ÖSTERBACKA

Roger Pettersson är religionslärare i Närpes och predikant i Föreningen Logos.

På lördag kväll granskades Oasrörelsen av Arne Helge Teigen. Det är en rörelse som har betydande inflytande också i våra övriga nordiska länder.

På de nästkommande sidorna refereras föredragen av Roger Pettersson.

Söndagen ägnades åt en avslutande diskussion om framtiden samt en gudstjänst, som firades med Det evangelisk-lutherske kirkesamfunns (DELK) församling i Tønsberg.

Också till nästa år planeras en konferens. Det blir dock inte danskarna som står värdar, utan sannolikt förläggs konferensen till södra Sverige. Silverdalens församling har ställt sig positiv till att utreda en lämplig plats. Samma arbetsgrupp som planerat årets konferens fortsätter, men denna gång med Åke Nilsson som gruppens ledare.

Ytterligare gavs vid den avslutande diskussionen ett uppdrag åt de sex personer som för fem år sedan stod som författare i boken "Vägen fram? Lutherska väckelserörelser i uppbrott" – den bok som kommit att bli startpunkten för NELK. Tyvärr är en av dem, Niels Ove Vigilius, inte mera ibland oss. Uppdraget består i att försöka få fram ett grunddokument för NELK och samtidigt en målsättning för diskussionerna i e-postlistan Via Lutherforum.

OLA ÖSTERBACKA

www.logosmappen.net/nelk/

Med utgångspunkt från finsk väckelse-tradition ville jag belysa några aspekter kring frälsningsvissheten. Min huvudfråga var om man kan bedöma olika traditioners riktighet utgående från deras betoning av frälsningsvissheten.

Paaavo Ruotsalainen (1777–1852) var utan tvivel den mest centrala figuren vad gäller väckelserörelserna i Finland under 1800-talet. Denna väckelseledare blev under sin tid och även senare anklagad för att vara oluthersk.

Ruotsalainen är kritisk mot att ställa frälsningsvissheten som huvudmål för det religiösa förhållandet. Han varnar för att fatta känslan av frid och visshet om benådning som det väsentliga. Samtidigt menar han att alla erfarenheter, som gör människans syndakänedom mindre, är skadliga för det kristna livet.

Hans starka betoning av Guds suveränitet i frälsningstilläggnelsen stämmer väl överens med CA V där det heter att tron ges genom nåde-medlen "var och när det behagar Gud".

Fredrik Gabriel Hedberg (1811–1893) var till en början en hängiven pietist. Vid brytningen med Ruotsalainen var han bland annat missnöjd med Ruotsalainen's svar angående frälsningsvissheten eftersom den sätter vissheten i fara.

Enligt Hedberg är vissheten ett verk av Anden och kan inte nås på förnuftets väg. Hedberg betonar det objektiva i frälsningen, synden är förlåten och borttagen av Kristus. Att Hedberg så starkt betonar det objektiva hör ihop med hans egen kamp. Han hade insett att enda sättet att nå samvetsfrid är att rikta trosblicken utanför människan på Kristi frälsningsverk.

När pietistledarna märkte att Hedbergs läror ledde till splittring samt

att många anklagade de evangeliska för "världslighet" så tog de avstånd från honom. De såg en fara i Hedbergs teologi eftersom den gav ett större utrymme för köttlig frihet.

Hedberg anses i regel som en luthersk förkämpe, men det finns de som ifrågasätter honom på vissa punkter. Om man jämför hans teologi mot bakgrund av Luthers skrift "Om den trälbundna viljan" kan man lägga märke till att Hedberg inte delar de avgörande grundidéerna som finns i Luthers skrift samt att han inte insåg att Ruotsalainen i mycket representerade en teologi som återfinns i den trälbundna viljan.

Någon har sagt att om väckelseledarna inskränt sig till en moderat och kärleksfull kritik av varandra och lyssnat till varandra noga för att lära av varandra, så skulle det kunnat bli till ömsesidig andlig befruktning och till välsignelse för hela Finlands folk.

I tillämpningen av den finska kyrkohistorien försökte jag belysa betydelsen av trons frukter när det gäller vissheten. Luther säger bl.a. att även de goda gärningarna befäster vår kallelse och utkorelse, därför att de är den sanna trons vittnesbörd.

Jag berörde också den fara som kan uppstå när man i sin iver att bemöta pietismen slår över i sin betoning och allt blir hängande på människans eget förhållningssätt, "att hålla sig själv salig". Många uttryck som betecknas som evangeliska och fria kan visa sig vara ganska problematiska.

Gällande trons anfäktelser hänvisade jag till sakramenten som fungerar som vapen mot den andliga terror, som vill sätta människor i ovisshetens tillstånd. Vi kan lätt bedra oss med våra känslor, men Guds ord bedrar ingen. Om Guds ord predikas rent och klart så blir varken den troende eller den icke-troende bedragen.

Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte tror på Guds enfödde Sons namn. (Joh 3:18)

Vid matbordet fördes många viktiga samtal. Närmast till höger Gunner Jensen.

Vägen mellan avvägarna

En dogmatisk granskning av förhållandet mellan Guds gärning och vår tillägnelse när en människa kommer till omvändelse och tro.

Arne Helge Teigen är forskningsstipendiats och lärare vid Fjellhaug Skoler i Oslo.

Arne Helge Teigen tog i sitt föredrag upp vikten av att i vår tid hävda monergismen, att Gud ensam verkar, när det gäller människans frälsning.

När det är fråga om frälsningen står vi i ökande grad inför en uppfattning som går i riktning mot ren *pelagianism* (människan samverkar). Det beror speciellt på inflytandet från t.ex. baptismen och pingströrelsen. Tanken är att människan har en fri vilja också efter syndafallet och därför också är i stånd till att välja om hon vill tro eller inte.

Det finns ett behov av att avgränsa sig mot en voluntaristisk (fri vilja) förståelse av omvändelsen och tron. Många ger viljan en viktigare plats än tron när det gäller frälsningstilläggen. Tanken att det är Gud som skapar tron som en ny vilja i mig, blir lätt en teori som inte kan förenas med vad som sker under omvändelsens process och i trons ögonblick. Det spelar då ingen roll om min vilja till omvändelse är skapad av Gud eller om det är min egen, eftersom man trots allt upplever att man omvänder sig själv. Skall man tänka monergistiskt i luthersk bemärkelse så bör man ha en rätt förståelse av omvändelsen och tron.

Omvändelsen

Vi skall förkunna det budskap som skapar syndakänedom och fruktan för Gud och hans dom. För oss som vill tänka monergistiskt är det viktigt att konstatera att omvändelse inte är att man beslutar sig för något, utan att man erkänner något. När verkligheten talar och visar för mig att jag inte kan uppfylla Guds lag, när jag inser att min vilja är trälbunden och att jag älskar synden mer än Gud, då ger jag upp och ger Gud rätt. Jag erkänner att Ordet har överbevisat mig om att

det är sant, det är som Gud säger.

Det är bara Gud som kan driva en människa till att erkänna att hon är skyldig och fördömd. Bara i mötet med Gud själv kan ånger skapas.

Tron

Tron är inte en viljehandling. I stället bör tron definieras som tillit till Gud. Om man förstår tron som tillit så kan man tänka rätt i hur man skall förkunna för att tron skall komma. Bara när tron förstås som tillit kan man tänka monergistiskt i biblisk mening. Erik Pontoppidan definierar tron träfande när han säger att tron är

En levande tillit till Guds nåd i Kristus. Denna nåd tar vi till oss och bygger på. Tilliten kan märkas på att vi längtar och hungrar efter Kristus, eller på att vi känner oss mer vissa på nåden och vilar i Kristus.

Liksom man inte kan bestämma sig för att ha tillit till en person, kan man inte heller bestämma sig för att tro. Tron och tilliten kommer omedelbart, av det intryck den andre personen ger. Så är det också med tron på Jesus Kristus. Den kommer som en omedelbar följd av att evangeliet om hans person och ordet om syndernas förlåtelse förkunnas.

Förkunnelsen

Hur skall man förkunna så att människor får en tro, en tillit? För det första måste vi ha klart för oss att förutsättningen för att Gud kallar och drar människor, för att föra dem till frälsning, ligger i försoningen.

Vi skall rikta evangeliets inbjudan till dem som lider av ångest för Guds dom, till dem som inte kan frälsa sig själva, till dem som inte kan ångra sig

på ett rätt sätt, kort sagt till dem som har kommit till korta med allt eget. Till dem skall vi säga: Kom, allt är färdigt! Vid detta budskap skapas tron. Människan får höra och se att Gud har gjort allt färdigt till deras frälsning, och då uppstår som en följd av detta hoppet och tilliten till Gud och förtröstan på honom.

När tron definieras som tillit kan vi tänka monergistiskt i luthersk mening, eftersom vi då kan förankra monergismen i läran om försoningen. Endast Gud kan skänka en sådan tillit och uppenbara för människan vad Jesus gjort för henne.

Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller av min egen kraft kan tro på eller komma till min Herre Jesus Kristus, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium. (Luthers förklaring till tredje trosartikel)

Vägen mellan avvägarna – några praktisk-teologiska följder för förkunnelse och själavård

OLA ÖSTERBÄCKA

Bengt Birgersson är missionssekreterare i Peter Isaac Béens utbildningsstiftelse och provinssekreterare för Missionsprovinsen.

Bengt Birgersson gav riktlinjer för förkunnelse och själavård i form av 16 teser med tre förklaringar till vardera. Här återges ett sammandrag av inledningarna och teserna.

Evangelisterna sammanfattar Jesu förkunnelse under den första tiden i Galiléan med orden: "Tiden är fullbordad, Guds rike är nära. Omvänd er och tro evangelium!"

Två proklamationer och två uppmaningar. Här stod han, som var alla messianska profetiors uppfyllelse, och nu hade Han kommit med vilken

Guds rike kommer. Delaktighet i detta nådens och rättfärdighetens rike får den som tror på honom – det är NT:s helt dominerande budskap. Men ingen kommer till tro utan omvändelse. Vägen till tro är omvändelse.

Sexton teser

1. Kristus har vunnit en evig rättfärdighet för alla människor – det är A och O (alpha och omega).
2. När vi med rätta fokuserar på Kristi verk, hans försoningsdöd och den för hela världen vunna rättfärdigheten finns risk att vi glömmar pånyttfödelse genom omvändelse, dop och tro.
3. Omvändelse är den Andens process som leder fram till tro, där tron är slutpunkten i omvändelsen.
4. Utan omvändelse kommer inte en icke-troende till tro och kallelsen till omvändelse får inte tystna.
5. Troslivets förnyelse har alltid ett perspektiv av omvändelse – den dagliga omvändelsen.
6. Det är viktigt att det voluntaristiska perspektivet på omvändelse flyttas till Guds handlande i omvändelsen.
7. Förkunnaren/själavårdaren måste med absolut nödvändighet vara klar

över vad omvändelsen i verkligheten är, både teoretiskt och erfarenhetsmässigt.

8. Det är Guds ords förkunnelse som är Andens verkande kraft och redskap för det verk som heter omvändelse och tro.
9. Guds ord är lag och evangelium och båda dessa perspektiv måste förkunnas utan sammanblandning.
10. Lagen måste förkunnas för samvetet i det bestämda evighetsperspektivet.
11. Också den sanna Kristusförkunnelsen har ett perspektiv till dom över samvetet.
12. Evangelium om Kristus och hans kors är Guds kraft till frälsning.
13. Evangelium måste förkunnas och tillämpas i själavården på ett personligt sätt på samvetena.
14. Evangelium måste förkunnas så fritt och villkorlöst att det kan dras till lösaktighet – annars tas den verkliga trösten bort.
15. Detta budskap skall inte bara förkunnas i den lilla församlingen utan är det budskap som församlingen anförtrotts att bära ut till världen.
16. Den frälsande tron (den sanna tron på Kristus) är en tro som är verksam i kärlek.

Den synliga och osynliga kyrkan

OLA ÖSTERBÄCKA

Jan Bygstad är pastor i två av DELK:s församlingar och bibelskollärare i Bergen.

Texten är ett sammandrag av Jan Bygstads föredrag.

Men om jag dröjer skall du veta hur man bör förhålla sig i Guds hus, som är den levande Gudens församling, sanningens pelare och grundval. (1 Tim 3:15)

I Nicenska trosbekännelsen understryks det att kyrkan är: "En, helig, allmänlig (katolsk) och apostolisk ..." Eftersom kyrkan här i världen sysslar med synliga ting hör de tre första bestämmelserna till kyrkans osynlighet.

Att kyrkan är *en* är något som inte kan ses med det yttre ögat, som endast ser en mångfald av trossamfund och organisationer, och är vittne till många slag av strider och splittringar. Kyrkans enhet har sin grund i föreningen med Kristus i tron.

Kyrkans *helighet* är också dold i den bemärkelsen att den helighet som gör de troende till en kristen kyrka är Kristi helighet, hans ställföreträdande liv, död och uppståndelse. De goda gärningarna – livets helighet – kan aldrig vara något säkert kännetecken på kyrkan, eftersom både hedningarna utanför och hycklarna innanför kyrkans yttre gemenskap kan göra många goda gärningar (Luk 18:9 ff).

Också kyrkans *allmänlighet* – dess katolicitet – är dold. De på Kristus troende finns också innanför *heterodoxa* (villfarande) kyrkosamfund och inte bara innanför den rättlärande (*ortodoxa*) lutherska kyrkan, så sant de har tagit sin tillflykt till evangeliet om Kristi ställföreträdande försoningsdöd (*satisfactio vicaria*).

När vi däremot talar om kyrkans *apostolicitet*, talar vi om kyrkans synliga kännetecken, nämligen att den sanna kyrkan förkunnar, tror, lär och bekänner som apostlarna gjorde. Kyrkans synlighet består alltså inte i någon yttre organisation eller institution, en hierarki av präster, en samling av människor med en yttre helighet, eller liknande. Den sanna kyrkan kan identifieras endast genom dessa bestämda kännetecken, nådens medel.

Enligt Luther finns det bara två kyrkor – den sanna och den falska, och inte (som hos Calvin) den osynliga och den synliga. De kännetecken

som karakteriserar lögnkyrkan, är först och främst en uppenbar förnekelse eller förvrängning av Guds ord i liv och lära.

Den kristna kyrkan framträder först och främst som *lokalförsamling* här i världen. Där Guds folk på en bestämd ort och tid kommer samman för att höra Guds ord och bruka de heliga sakramenten i enlighet med Kristi instiftelse, där är hans *ekkesia*.

Till det som konstituerar lokalförsamlingen hör också en ordnad förvaltning av nådens medel. Vi ser att Herrens apostel i NT ser till att det blir insatt tjänare för församlingen vilka skall ha hand om detta. Märk: Det är nådemedlen och förvaltningen av dessa som konstituerar församlingen, inte nådegåvorna. Det första är roten, det andra frukten.

Här tror jag det kan vara nödvändigt att föra in en parentes. I norsk tradition har det länge varit vanligt att se en motsättning mellan det allmänna prästadömet å den ena sidan och ämbetet å den andra. Den lutherska reformationen tänker helt annorlunda och ser i likhet med NT inte något principiellt motsättningsförhållande mellan herdeämbetet och det allmänna prästadömet.

Från slutet av 1800-talet har det varit en del av arvet hos oss att man har sett ämbete och nådegåvor, liturgi och frihet, kyrklig ordning och det allmänna prästadömet som motsatspar. Mot denna bakgrund har man kunnat förhålla sig fritt och pragmatiskt till allt som kan kallas yttre "former" eftersom det ju bara är adiafora. Pragmatismen har som kännetecken att det, som anses som tjänligt för saken (evangeliet), är rätt.

Eftersom Anden enligt evangelisk-luthersk tro är exklusivt knuten till bruket av nådens medel, är det av livsavgörande betydelse för församlingen hur detta ordnas. Jag tror att vi i våra sammanhang skulle ha stor hjälp av att få en ny påminnelse om att det i NT inte finns någon motsättning mellan Andens frihet och fasta ordningar, mellan liturgi och väckelse, mellan herdetjänsten och det allmänna prästadömet.

OLA ÖSTERBÄCKA

Praktiska erfarenheter om sin församlingssituation delgav fr.v. Gunnar Andersson, Vagn Lyrstrand, Åke Nilsson och Kjartan Fjell.

OLA ÖSTERBACKA

Mikkel Vigilius är lärare vid Luthersk Missionsforenings Højskole i Hillerød.

Texten är ett sammandrag av Mikkel Vigilius föredrag.

Luther

Kyrkan, säger Luther, känns inte igen på bestämda yttre ordningar, utan på evangeliets rena lära och rätt förvaltning av sakramenten. Till den rätta förvaltningen av sakramenten hör, enligt Luther, att nattvarden bara ges till dem, som vill bekänna sin synd och leva ett nytt liv med Jesus. Ingen som är uppenbart obotfärdig bör få tillgång till altarbordet. Ordet utdelas till alla, men nattvarden bara till dem, som kan räknas som kristna utifrån sin bekännelse.

Pietismen

De pietistiska konventiklarna kom att utgöra ramen kring stora delar av det gemenskapliv, som Luther hade talat om. Här uppbyggde man varandra med Guds ord, förmanade varandra och utövade själavård.

Liksom Luther önskade Philip Jakob Spener att den avgränsade församlingen av bekännande kristna skulle ha ett sant evangeliskt församlingsliv efter urkyrkans förebild. Men det fanns också en avgörande skillnad mellan dem. För Spener var det inte avgörande att församlingen skulle förvalta sakramenten.

Utan sakramentets yttre tecken på och markering av kyrkans gräns, definierade man på egen hand några andra kännetecken. Det handlade typiskt om ett bestämt andligt erfarenhetsmönster och ett bestämt förhållande till adiafora. Där man fann dessa kännetecken, fann man de rätta kristna – och omvänt.

Lutherska väckelsegruppers kyrkosyn och praxis

Den pietistiska väckelsen representerade i en andligt och teologiskt mycket mörk tid en återgång till en biblisk förkunnelse av lag och evangelium med betoning av synd och nåd, frälsning och förtappelse, omvändelsens nödvändighet och Kristi frälsargärning som vår enda ära och tröst inför Gud.

Väckelserörelserna 1800-2006

Ser vi på 1800-talet delas väckelsefolket i fyra linjer med olika kyrkliga strategier:

1) *Den icke-lutherska frikyrkligheten.* Idag finns det i Sverige ca 350 000 medlemmar, ca 90 000 i Norge och bara cirka 20 000 i Danmark.

2) *Den löst organiserade inomkyrkliga verksamheten* kom till uttryck hos de väckelsefolk som inte önskade bilda egna organisationer och självständiga församlingar, men som ville sluta upp kring den folkkyrkliga gudstjänsten hos goda, lutherska präster. Under de sista 10 åren kan man emellertid konstatera ett uppbrott.

Vissa læstadianska grupper har valt att förverkliga en självständig förvaltning av sakramenten – inom kyrkan. Motiveringen är Svenska Kyrkans avfall från Guds Ord. Gammalkyrkligheten har varit en av de drivande krafterna bakom bildandet av "Missionsprovinsen".

3) *Den organiserade inomkyrkliga verksamheten* fick i både Sverige, Norge och Danmark föreningen som sin grundform. T.ex. C.O. Rosenius, Vilhelm Beck, Ludvig Hope och Ole Hallesby ser på de väcktas förening som ett mer sant och klart uttryck för ett kristet församlingsliv än folkkyrkans församlingar. I första hand är de mer upptagna av att väcka och främja det andliga livet, utbreda evangeliet om Jesus och vinna människor för evigheten än av att bilda hela församlingar.

4) *Lutherska friförsamlingar och frikyrkor* är inte någon enhetskultur i Skandinavien. På det strukturella planet finns det tre grundtyper:

Friförsamlingar inom en missionsförening: I Danmark har det bildats ca tio friförsamlingar inom Luthersk Missionsforening. I Norge är man på väg att ge plats för något motsvarande i Norsk Luthersk Misjonssamband. I Sverige finns det fyra friförsamlingar som har sitt ursprung i och en viss anknytning till Bibeltrogna Vänner (Evangelisk Luthersk Mission).

Fristående friförsamlingar: I Danmark finns det ett par fristående lutherska församlingar och i Sverige en hand full.

Frikyrkor med mer än en församling: I Danmark finns en evangelisk kyrka, i Sverige två och i Norge fyra.

Vägen fram

Var går vägen fram för det lutherska väckelsefolket i Norden? Många av dessa upplever, att de nu måste tänka igenom kyrkofrågan helt från grunden – i bibliskt ljus.

Över huvud taget gäller för många av de utmaningar, som vi står inför, att de inte har någon enkel och snabb lösning. Vi måste arbeta med dem, men under detta arbete är en sak viktigare än något annat: att vi själva bevaras i en frimodig och levande tro på Kristus.

OLA ÖSTERBACKA

Vägen fram – här finns inga avvägar!

Oas – nyttig eller skadlig impuls?

Arne Helge Teigen gav en kort bakgrund till Oasrörelsen i Norge, varefter han gick in för att analysera profetiskt tal och lovsången i dagens Oasrörelse.

Oas och profetiskt tal

Profetians uppgift är att uppbygga, förmana/uppmuntra och trösta (1 Kor 14:3). Mottar du en profetia som för med sig fördömelse eller binder ditt liv framom evangeliets frigörelse skall du avvisa ordet.

Denna Oasrörelsens definition av profetiskt tal leder till att stora delar av Bibelns domsprofetior fräntas sin aktualitet. Det allvarliga är att man därmed också skär bort de ord Gud har gett oss med tanke på varning och vägledning i förhållande till falsk andlighet i vår tid. Man utgår från en gudsbild där tanken om Guds vrede och dom inte får tillräckligt utrymme.

Lovsång

I en intervju på Oasrörelsens nätsida säger Peter Sandvall, som i 16 år har varit ledare för lovsången under sommar-Oas:

Genom att lovprisa Gud får han en boplatz här i vår fallna värld och i vår syndiga natur. Lika lite som ljus och mörker kan förenas eller liv och död, så kan Gud vara i världen utan lovsång. Den är en del av Guds väsen. När Guds härlighet uppenbaras så blir det ljus. Och när Guds närvaro är hörbar är det lovsång!

Denna tanke om lovsången som gäller i vår tid visar att man upphöjer lovsången till ett medium för Guds närvaro och nåd på ett sätt som inte har stöd i Bibeln. Lovsången får närmast status som ett nådemedel.

I kyrkotillväxtteologin fungerar den också som ett medel att få kyrkan att växa. Sandvall säger också att musiken har en egen potential till att öppna upp människans inre på ett sätt som talaren kanske inte kan åstadkomma verbalt.

Jag tror att vi här har funnit en av de viktigaste och mest centrala punkterna i Oasrörelsens teologi. Det är fråga om hurudan man upplever Gud. Man kan se att rörelsen ända från starten har haft en tendens att söka efter en ordlös upplevelse av Gud.

Jag minns min egen ungdomstid, då jag vistades en del i miljöer med anknytning till Oas. Förkunnelsen gick mer i riktning mot att inbjuda till den stora upplevelsen som skulle komma efter talet. Man borde komma fram för att ta emot förbön och få uppleva tungotal. Detta var den stora upplevelsen som inte gick att beskriva.

Avslutande reflektioner

Den kritik som från lutherskt håll har riktats mot Oas, är att rörelsen för fram en förkunnelse och en lära som drar uppmärksamheten bort från det centrala i den kristna tron, nämligen läran om Jesus Kristus, hans död och uppståndelse. Jag vill tillägga ytterligare några tankar till detta utgående från den gudsbild som jag menar kommer till uttryck inom Oas.

Det talas sällan om Gud i det jag vill kalla juridiska och etiska kategorier. Det talas föga om Guds dom, om Guds rättfärdighet eller Guds förlå-

telse. Nåden förstås i stället som en kraft som har en helbrägdagörande verkan. Det talas inte heller så mycket om Guds treenighet, och det som är speciellt med just den kristna gudsuppenbarelsen hamnar i skuggan.

Om man inte beaktar det bibliska treenighetsperspektivet så är man på väg mot en allmänreligiös gudsuppfattning, som i allt mindre grad ger rum för läran om försoning och frälsning. Detta är enligt mig den stora faren för Oasrörelsen.

Ifall den fjärrar sig från treenighetsläran så fjärrar den sig också från själva frälsningsläran och stannar vid upplevelsena och tankarna om Gud. Utgående från detta hävdar jag att Oas är i tydlig riktning på väg mot allmän religiositet.

Föredrag och mp3-filer från NELK:

<http://www.logosmappen.net/nelk/foredrag06.htm>

Via ingångssidan hittas också en bildsvit samt kontaktuppgifter till bibelskolan, som också har föredragen på mp3-skivor.

Även föredrag från de två tidigare konferenserna hittas via NELK:s webbplats.

OLA ÖSTERBACKA

Också vid årets konferens var det ett markant ungdomligt inslag.

Kirke i kirken

Denna bok av *Mikkel Vigilius*, lärare vid Luthersk Missionsforenings Højskole i Hillerød, Danmark, är en bearbetad utgåva av hans Ph.d-avhandling från 2004. Boken är inte precis lättläst, men är ytterst värdefull för alla som vill få en bakgrund till den brytningstid vi upplever i dag inom de lutherska väckelserörelserna i Skandinavien.

Författaren uppger i bokens förord att han i ett skede av förberedelserna för en fri luthersk församling, när han samtidigt arbetade med sin avhandling, delgavs ett bekymmer av sin handledare: risken att bli kyrkocentrerad i stället för Kristus-centrerad. Den oron är befogad när man står i en brytningssituation och måste arbeta mycket med organisation och yttre former. Därför är författaren angelägen om att uppmärksamheten inte skall fokuseras på oss själva, utan på honom som är centrum i vår tro.

Trots det måste vi arbeta också med de yttre formerna för vår verksamhet. Hur skall vi kristna träda fram med ett frimodigt vittnesbörd om den helighet, rikedom och härlighet vi har i vår Frälsare, när det bibliska vittnesbördet hotas på så många fronter?

För att söka vägledning för sådana frågor gör författaren en genomgång från reformationen till de skandinaviska väckelserörelserna under de se-

naste två århundradena, representerade genom en utförlig presentation av förgrundsmän som exempelvis C O Rosenius, Axel B Svensson och Ole Hallesby. Han beskriver också utvecklingen under allra senaste tid, som är mycket lika i alla de tre länderna som behandlas: Danmark, Norge och Sverige.

Det är mycket intressant att följa författarens analys, och även kritik, av väckelseledarna. De var präglade av sin tradition och påverkades av tidens strömningar. De uppvisade på mänskligt vis brister i konsekvens, eller bristande förståelse av den lutherska lärotraditionen. Detta ger anledning till tankeväckande slutsatser.

Exempel på en sådan kritik är att Axel B Svenssons kyrkosyn indelas i fem olika skeden, med nog så tydliga variationer. Detta har lett till att olika grupperingar har kunnat hänvisa till honom som stöd för skiftande praktiska vägval.

Sannolikt är det första gången som bakgrunden till och tillkomsten av Lutherska Bekännelsekyrkan under 1970-talet är föremål för en vetenskaplig granskning. Det är ett känsligt område, som starkt har påverkat många, även hos oss. Likaså tas brytningen inom Bibeltrogna Vänner under senare delen av 1980-talet fram. Det sker med finkänslighet och på ett föredömligt objektivt sätt, och med

god anslutning till den lutherska dogmatiken.

På grund av avgränsningen till Danmark, Norge och Sverige är t.ex. Finlands väckelserörelser inte representerade. Inte heller har laestadianismen fått någon framträdande plats. En motsvarande undersökning i Finland skulle vara mycket värdefull. Det finns alltså gott om uppslag för ny forskning.

För den som kan tillägna sig danska kan boken varmt rekommenderas. Man läser den knappast i sträck, och dess värde är långsiktigt.

Den insikt som författaren har tillägnat sig bland annat genom detta djupa studium är en guldgruva, som visar sig bland annat i de föredrag vi fått ta del av inom NELK.

Författaren är produktiv också i vidare sammanhang. Förutom artiklar i olika tidningar utkom han redan i fjol med en annan viktig bok, *Ved evangeliets kraft*, som behandlar evangelisation. Det är orsak att återkomma till denna.

OLA ÖSTERBACKA

Mikkel Vigilius: Kirke i kirken. Luthersk vækelses-kristendom – fra kirkelig bevægelse over organisation til kirkeligt oprud. LogosMedia, Industrivænget 35, DK-Hillerød, Danmark. ISBN 87-7425-596-7. 500 sidor, inbunden. Pris 398 DKK, ca 50 euro.

Försök med gudstjänster och bibelstudier via Internet

Under vårterminen har försök gjorts att sända gudstjänster och bibelstudier till andra orter via Internet.

Gudstjänsterna har sänts via IP-telefoniprogrammet Skype, vilket ger möjlighet att ansluta fyra platser.

Bibelstudierna har också delvis sänts över Skype, men också ett annat e-mötesprogram, Marratech free, har använts. Det senare ger vid sidan av ljudförbindelse också möjlighet att följa med via webbkamera.

I bibelstudierna har som mest ca ett dussin personer på tre olika orter deltagit, av vilka en grupp i Norrköping

har följt med via videoprojektor.

En ny möjlighet att börja sända direktuppspelad video eller ljud över webben håller på att undersökas. Det skulle kräva en viss investering, men skulle då bli ett verkligt evangelisationsmedel. Denna sändning skulle nämligen kunna följas anonymt utan att man kontaktar oss.

Dessa hjälpmedel ger hittills oanade möjligheter att sprida Guds ord och komma samman i en "virtuell" gemenskap trots långa avstånd. Internet innebär en liknande kommunikationsrevolution som boktryckar-

JOHN LASÉN

En bild från förberedelserna för bibelstudiet den 6 april. Fr. v. Ralf Sandberg, Ola Österbacka och Jan-Erik Witting.

konsten i tiden. Vi ber Gud välsigna även dessa nya möjligheter, så att Hans namn blir förkunnat till själars frälsning.

OLA ÖSTERBACKA

Biskopsval i Borgå stift

Erik Vikström avgår i slutet av detta år som biskop i Borgå stift. Valet sker i september och just nu nomineras kandidater. Det är nu första gången som ett betydande antal lekmän deltar i valet, och därför är förhandsintresset stort. Sju präster har hittills meddelat att de står till förfogande.

En av kandidaterna är *Gustav Björkstrand*, som fram till årsskiftet verkar som rektor för Åbo Akademi. Han har varit professor i praktisk teologi vid teologiska fakulteten i Åbo. Vidare har han varit minister och riksdagsman. Till hans tidiga verksamhet hör några år som församlingspräst, folkhögskolektör och lektor vid pedagogiska fakulteten i Vasa.

En sak som inte uppmärksammats särskilt mycket är att Björkstrand inte fyller ett viktigt kriterium: "en enda kvinnas man" (Tit 1:6). Han är nämligen fränksild och omgift.

Det som väckt uppmärksamhet är att han är något äldre än den avgående biskopen, och därför skulle ha maximalt tre års tid att vara biskop. Trots det anser många att han har goda chanser, kanske för att erbjuda bättre chanser för yngre krafter att ta vid om tre år.

En av de yngre krafterna som tidigare förts kraftigt fram är Jakobstadskaplanen *Bo-Göran Åstrand*. Han är känd inom Evangeliföreningen som tidigare styrelsemedlem och redaktör för Sändebudet fram till slutet av 2003. Åstrand framträdde sommaren 2003 med sin ändrade syn på kvinnliga präster, och har i tidningsintervjuer varit försiktigt positiv till välsignelse av homosexuella.

De konservativa krafterna har därmed fått söka en annan kandidat. En sådan är *Henrik Perret*, tjänstledig kyrkoherde i Markus församling i Helsingfors, för närvarande generalsekreterare för Teologiska institutet i Finland.

En kvinna har också ställt sig till förfogande: kyrkoherde *Helene Liljeström* i Sibbo. Det anses dock allmänt att "tiden ännu inte är mogen" för en kvinnlig biskop.

Förvirrande undervisning om den yttersta tiden

Under tre dagar i början av februari 2006 arrangerade Evangeliföreningen en temahelg "Med evigheten i sikte" på Evangeliska folkhögskolan i Vasa. Huvudtalare var *Hans Weichbrodt*, inspiratör inom Oas-rörelsen i Sverige. En tillbakablick och mp3-filer med alla föredrag finns på www.slef.fi.

Frågor kring den yttersta tiden är aktuella, och Uppenbarelsboken, som Weichbrodt hade som utgångspunkt för sina bibelstudier, är en fascinerande bok. Det är därför inte underligt att temahelgen drog mycket folk i alla åldrar.

Det är sorgligt att tvingas konstatera, att undervisningen ibland var spekulativ och delvis direkt vilseledande. Den står på vissa punkter i skarp motsättning till den lutherska läran, som tidigare har undervisats på samma plats.

Särskilt i det femte bibelstudiet finns ett problematiskt avsnitt. Weichbrodt tänker sig, som en av olika möjligheter, att de kristna skall bli uppräckta till Jesus före den stora vedermoda som ska komma över världen. Detta skulle enligt honom vara "... ett pedagogiskt tecken för alla dem som är kvar, att det spelade roll att tillhöra Jesus. Jag tror att det är en gigantisk väckelsesignal för hela mänskligheten, ... I så fall skulle syftet med uppräckandet först och främst vara väckelse, och inte att lämna en massa människor kvar."

Bibeln ger inget utrymme för sådana spekulationer. Vi skall inte gå utöver vad Skriften lär. Enligt Bibeln och vår trosbekännelse kommer Jesus tillbaka "för att döma levande och döda" – inte för att först ta upp alla kristna till himlen och sedan ge en ny nådatid åt dem som inte har tagit emot hans ord.

Detta är falsk lära. När Jesus återvänder till domen är nådatiden slut. I dag är frälsningens dag. "De har Mose och profeterna. Dem skall de lyssna till." (Luk 16:29)

För vidare studium:

Artikelserie om Uppenbarelsboken, publicerad i Sändebudet 1978 (www.logosmappen.net/undervisning/bibelstudier/uppl/);

Hoppets bekännelse (www.logosmappen.net/upbyggelse/bocker/hb/hb_92.html).

ÖÖ

Bengt Birgersson mister rätten att vara präst

Domkapitlet i Göteborg har förklarat *Bengt Birgersson*, provinssekreterare i Missionsprovinsen, obehörig att vara präst i Svenska kyrkan. Domkapitlet har till stöd för sitt beslut haft ett beslut angående Missionsprovinsens biskop *Arne Olsson*, som också miste prästrättigheterna. I det beslutet slog nämnden fast att Missionsprovinsen är en ny kyrkobilddning.

Domkapitlet anser att Bengt Birgersson brutit mot sitt löfte vid prästvigningen att troget efterleva kyrkans lag och ordning. I sin försvarsredogörelse förklarade Birgersson bl.a. bakgrunden till Missionsprovinsens framväxt som en ideell organisation inom Svenska kyrkan utifrån det faktum, att biskoparna inte viger de män som inte accepterar kvinnliga präster.

Bekännelseskriterierna säger att församlingarna är nödgade på grund av gudomlig rätt att genom sina i tjänst varande präster viga och förordna åt sig nya om biskoparna omfattar falsk lära eller vägrar viga präster. Utifrån detta säger Birgersson som apostlarna: "Man måste lyda Gud mer än människor."

Stödföreningen ordnade möten

Bengt Birgersson besökte för övrigt Finland i mitten av mars då Stödförening för evangelisk-luthersk gemenskap ordnade två mötestillfällen där han medverkade.

I Vasa talade Bengt över Efesierbrevet 4 med kyrkans kännetecken som tema. Efteråt gavs möjlighet att ställa frågor. I Helsingfors talade han över Samuels kallelse.

Vid båda tillfällena uttryckte han glädje över gemenskapen över nationsgränserna. I och med den finska Luther-stiftelsens medlemskap i Missionsprovinsens stödförening och *Walter Obares* förrättning av biskops-

vigning så är det ju ett faktum att provinsen är internationell.

I samband med mötet i Helsingfors hölls också stödföreningens årsmöte. Man kunde konstatera att verksamheten år 2005 bestod i fortsatta kontakter med Missionsprovinsen i Sverige. Dessutom tog föreningen initiativ till ett uppprop med över 800 namnunderskrifter till förmån för *Juhana Pohjola* och *Sakari Korpinen*.

RP

Maria Magdalena blev fastetidens centralgestalt

I de finlandssvenska församlingarna har debattens vågor gått höga under fastetiden på grund av *Margareta Skantz*es pjäs *Maria Magdalena*, – den första aposteln.

Debatten började i Karleby, där kyrkoherde *Peter Kankkonen* inte tillät att pjäsen uppfördes i församlingens lokaler. Rätt snart sände biskop *Erik Vikström* ut ett e-brev till kyrkoherdarna, där han stödde *Kankkonen* och bad kyrkoherdarna ta upp pjäsen till samtal om de redan hade beslutat öppna kyrkor och församlingshem.

För detta har biskopen fått ta emot mycken smälek, och det länder honom till heder att han ställde upp som herde.

Ett av de inlägg som lade in biblisk substans i debatten ingick i *Vasabladet* 10 april. *Håkan Salo* skrev bl a:

Vem står i centrum, Jesus eller Maria? Handlar denna passionshistoria om Jesu passion, alltså hans lidandes historia, eller om Marias jordiska passion för mannen Jesus? Kommer det fram varför Jesus dog? ... Är pjäsens Jesus utan synd?

Pjäsen skulle enligt preliminära planer ha uppförts endast ett tiotal gånger, men den har nu redan över 40 föreställningar på spellistan.

Massiv namninsamling mot Heikka-arbetsgruppen

Sedan förra veckan har flera tusen namn samlats in på ett webbuppprop för att biskoparna i Finlands evangelisk-lutherska kyrka inte ska godkänna det förslag som en arbetsgrupp under ledning av biskop *Mikko Heikka* lade fram i februari.

Uppropet stöds bl.a. av den

finska Evangeliföreningen (www.sley.fi). Uppropets adress är www.rakentaviaratkaisuja.fi (konstruktiva lösningar). I skrivande stund är antalet namn över 6 400 och nya namn tillkommer i rask takt.

Uppropet är läromässigt problematiskt. (Se även ledaren, s. 2.) Efter en inledning ges några förslag till hur man kunde lösa konflikten på ett konstruktivt sätt. Ett par citat (min översättning):

- *Vi erkänner, att det råder olika åsikter i vår kyrka i ämbetsfrågan därför, att alla inte är övertygade om de bibliskt-teologiska motiveringar som har framförts till försvar för kvinnliga präster. Ämbetsfrågan är en bibelfråga, inte en jämlikhetsfråga.*
- *Ämbetsuppfattningen är inget kriterium för prästvigning och inte heller för att få ett kyrkligt ämbete eller tjänst.*

Var lär Skriften att vi skall erkänna villfarelsens rätt att inte bara existera, utan också att härska? Nej, villfarelsen skall drivas ut, eller också skall vi dra oss ifrån den. Det viktigaste kriteriet för prästvigning är att den som kallas till ämbetet vill vara trogen mot Guds ord.

Uppropet avslutas på följande sätt:

Detta handlingssätt ifråntar ingen deras rättigheter eller verksamhetsmöjligheter. Men på detta sätt kan mycket vinnas. De här föreslagna åtgärderna värnar om kyrkans endräkt, hjälper församlingarna och deras anställda att koncentrera sig på kyrkans egentliga uppgift, erbjuder alternativ för gudstjänstlivet och minskar trycket på att grunda nya gudstjänstgemenskaper och att den verksamhet som bedrivs i vår kyrkas väckelserörelser förflyttas utanför vår kyrkas struktur.

Aposteln Paulus råd är utomordentligt: "Överträffa varandra i inbördes hedersbevisning." (Rom 12:10)

Hur kan kyrkan ha endräkt, om villfarelsen tillåts härska? Indirekt sägs att de, som lyssnar till Bibelns förordnande att dra sig ifrån villfarelsen för att söka sig till församlingar där man håller sig till Guds ord, utgör en fara för endräkten. Men det är den falska läran som söndrar, inte den bibliska läran.

Apostlarna uppmanar oss ingestans att bevisa heder mot villfarel-

sen. Den skall drivas ut. I dag kallas sådant intolerans och skall inte tolereras i ett öppet samhälle.

Förföljelser

I *Kyrka och Folk* nr 1–2/2006 skriver *Fredrik Sidenvall* en ledare rubricerad "Förföljd, accepterad eller förföljande". Han hänvisar där bl. a. till *Martin Luthers* undervisning om *Kristi kyrkas* sju kännetecken (Om koncilierna och kyrkan), där det sjunde kännetecknet är förföljelsens kors.

Martin Luther säger att ett samhälles mest förfinade sätt att förfölja *Kristi kyrka* är att förhålla sig likgiltigt till kyrkans lära och liv.

Sidenvall skulle några veckor efter detta själv bli utsatt för regelrätt förföljelse (somliga kallar det mobbing) i en TV-intervju. Det var livs-åskådningsprogrammet *Existens* som den 11 mars ägnade sin programtid åt valet av ärkebiskop i Svenska kyrkan och åt *K G Hammars* tid som ärkebiskop.

Lena Andersson skrev om programmet i *Svenska Dagbladet* (se www.svd.se/dynamiskt/kultur/did_12126198.asp):

Just som kyrkoherden förklarat sin syn ringde, mitt i interojun, reportern Lina Makboul's telefon. Hon måste svara, så hon, aobröt interojun medan kyrkoherden hölls koar i bild med ett allt stelare leende. Detta klipptes inte bort ty det var ännat just att få honom ur balans och vad vi bevittnade var journalistisk maktutövning. ... Hans enda sätt att värja sig mot maktutövningen och förnedringen var att sitta tyst, vilket dessvärre bara gör saken värre för interojuffret. Och hela denna obarnhärtighet skulle svenska folket gotta sig åt.

Den ovan relaterade domen över *Bengt Birgersson* är en annan variant. I Finland har vi också haft exempel på domslut mot präster som hållit fast vid bekännelsen.

Ett helt annat slag av förföljelse är den som de kristna utsattes för under sovjetväldets tid. Om det berättar den lettiska kyrkans ärkebiskop *Janis Vanags* i en intervju i *Kyrka och Folk* nr 15–16/06. Under sovjettiden föll många namnkristna ifrån.

– Att komma till kyrkan kunde betyda arrestering, deportation eller

D:r Martin Luther

Påskveckan, söndag

Från Evangelisk Själaspis för hemmet (förkortad)

Ängeln sade till kvinnorna: "Var inte förskräckta! Jag vet att ni söker Jesus, den korsfäste. Han är inte här. Han har uppstått, så som han har sagt."

Matt. 28:5-6

Den närvarande högtiden ställer oss inför den tröstande och glada artikeln i vår trosbekännelse, i vilken vi bekänner, att Kristus på tredje dagen uppstod igen ifrån de döda.

Det är något stort, att de kära änglarna är de första budbärarna, som bär det glada budskapet att Kristus är uppstånden och inte mera finns i graven. Ty hade Gud inte velat, att vi skulle tro på och trösta oss av uppståndelsen, så skulle Han inte ha låtit sina sändebud, de kära änglarna, säga oss något därom.

Men eftersom änglarna därtill blir sända, för att de skall vara de första predikanter, som förkunnar om Kristi uppståndelse, så är detta ett säkert tecken, att Herren Kristus oss till godo är uppstånden, och att det är Guds vilja, att vi skall finna tröst i tron på änglarnas predikan. Änglarna blev sända för att vi skall förstå att Kristi uppståndelse skall vara oss till nytta och har skett för vår skull, lika väl som Hans lidande.

Men därtill hör vi också vad meningen är med Kristi uppståndelse. Ty ängeln kommer med den befallningen till kvinnorna, att de för sin

person inte skall vara rädda, utan glädja sig åt, att Kristus är uppstånden. Att ängeln säger: "Var inte förskräckta!" säger ju detsamma som om han sade: Varför är ni ännu förskräckta och rädda? Kristus lever ju, och är uppstånden ifrån de döda! Därför skall ni inte sörja, utan vara glada. Ty att Kristus lever, det lever Han till ert bästa, för att ni skall ha nytta av Honom, samt av Honom skyddas och bevaras från all nöd.

Detta innefattar ju själva talesättet; den som inte skall och får vara rädd, han måste vara glad och vid gott mod, hoppas och vänta det bästa. Men den som är rädd, han väntar sig något ont, som han hellre vill komma undan. Sålunda ser man, att den som är rädd för döden, för synden och Guds vrede, hos honom är ingen glädje, inget hopp, utan endast klagan och ängslan, sorg och oro.

Men sådant bör inte mera finnas hos er, säger ängeln, ty Kristus är uppstånden. Han vill därmed tillkännage, att vi skall trösta oss av Kristi uppståndelse mot djävulen, synden, döden och helvetet. Ty om dessa fiender ännu skulle eller kunde göra oss skada, så är det omöjligt att vi inte skulle vara rädda. Detta är således budet, inte endast till kvinnorna, utan till alla troende kristna, som vet och tror, att Kristus är uppstånden, – att de inte skall vara rädda.

Detta är nu de kära änglarnas predikan om Kristi uppståndelse. Därför har de kommit ned från himmelen, för att alla arma, förskräckta samveten skall få veta om uppstån-

Predikan

delsen, fröjda sig och vara tröstade. Härav skall vi lära oss, hur vi rätt skall bruka Kristi uppståndelse, att vi skall slå bort all fruktan. Vi skall vara glada och vid gott mod och veta att vi inte mera har en död och begravnen Kristus.

Inte heller skall vi tjäna Honom som en död, liksom kvinnorna söker Honom i graven och vill tjäna Honom därmed, att de sörjer Hans lekamen. Det hjälper Honom inte, och inte heller har de någon tröst eller nytta av det. Vi skall trösta och glädja oss genom tron över den uppståndne Kristus och Hans seger.

Ty i hela världen finnes intet, som skulle kunna förskräcka en kristen, som har Kristus till sin herre. Synden kan inte förfära oss, ty vi vet, att Kristus har betalat fullt pris för synden. Helvetet har Han rivit sönder och fångat och bundit djävulen.

Om nu den syndiga världen är fientlig mot de kristna, anstiftar ont och förtrycker dem, vad skall man göra åt det? Det är ju allt blott ett timligt lidande. Däremot vet vi, att vi skall åtnjuta Kristi uppståndelse till evigt liv.

Därför skall denna ängelns predikan alltid leva och förbli bland de kristna: Var inte förskräckta, var frimodiga, tacka och lova Gud! Kristus är uppstånden.

*Upp, min tunga, att lovsjunga
hjälten som på korsets stam
för oss blödde, led och dödde
som ett skuldlöst offerlamm.
Han ur griften, efter Skriften,
nu i ära träder fram.*

till och med – under Stalintiden – avrättning. Man blev marginaliserad på olika sätt, säger Vanags.

Vanags säger, att de kyrkor som kommer ur förföljelser tenderar att vara mer konservativa än kyrkor som har levat i välstånd och frihet hela tiden. Liberal teologi kan knap-

past överleva förföljelse, den har inte förutsättningar för det.

Det värsta är dock inte att bli marginaliserad av en falsk kyrka, eller av ett sekulariserat samhälle. I Uppenbarelseboken beskrivs hur den avfallna kyrkan och världsmakten tillsammans bekämpar den sanna kyrkan.

Det farliga är om vi tar avstånd från den sanna bekännelsen till Jesus Kristus och hans livgivande ord för att undvika förföljelser. Han säger om den sista svära tiden:

*Men den som håller ut intill slutet
skall bli frälst. (Matt 24:13)*

Femårsjubileum

26-27 maj 2006

"Också ni skall vittna."
Joh 15:27

Föreningen Logos i Österbotten grundades på Kristi himmelfärdsdag den 26 maj 2001. Det har alltså redan gått fem år sedan dess och vi uppmärksammar detta med en jubileumsfest under två dagar i vårens frägraste tid.

Föreningen har som främsta mål att "i förtröstan på Guds nåd och bistånd betjäna alla människor med evangelium om Jesus Kristus i enlighet med den Heliga Skrift".

Den mest synliga verksamheten är webbplatsen Logosmappen, vars tillkomst går tillbaka till 1997. Förutom vanliga webbsidor omfattar den flera delprojekt:

- Sök i Folkbibeln – inom kort lanseras en ny utformning; numera finns också en alternativ sökdatabas
- Projekt Gezelius – nästan hela Nya testamentet och en del av Gamla testamentet av det 4 200 sidor omfattande bibelverket från början av 1700-talet i sökbar form
- Luthersk Nätbibelskola
- Trosfrågan

Jubileet firas i två dagar på FMU:s lägergård vid Utterö i Vasa skärgård.

Vi är mycket glada över att få ett tjugotal gäster från Silverdalens Evangelisk-Lutherska Församling ända från Småland.

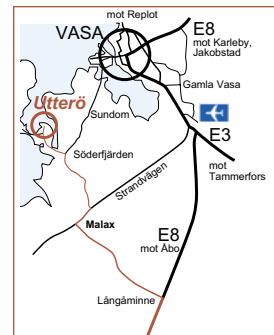
Församlingens föreståndare Åke Nilsson kommer att tala och en kör och musikanter medverkar under ledning av Berthold Nilsson, själv medlem i vår förening och ledare för Projekt Gezelius.

Fredag 26.5

- 15.00 Jubileet inleds. Roger Pettersson: Genom evangeliets kraft. – Sångstund och mat.
- 19.00 Jubileumsfest med predikan av Åke Nilsson: Vittnesbörd och tjänst. Sångprogram. Servering. Multimediahistorik. Information om Projekt Gezelius. Ordet fritt/hälsningar.

Lördag 27.5

- 09.00 Morgonmål och morgonandakt.
- 10.00 Gudstjänst, Åke Nilsson: Kristus, vår kung. Sångprogram av gästerna. – Lunch.
- 12.30 Bror-Erik Wikström: Herrens vittnen, Mark 16:14–20. Ola Österbacka: De två vittnena, Upp 11. Avslutning.

Praktiska upplysningar:

Det finns möjlighet att övernatta i lägergårdens stugor. Avgifterna för måltider och övernattnings är moderata. Vi har bokat hela lägerområdet och ju flera som övernattar desto lägre blir avgiften. Ta med sänglinne.

Anmälningar till John och Britta Lasén, tfn (06) 321 1916, e-post: jlasen@netikka.fi. Praktisk hjälp tas också tacksamt emot.

Ditt stöd behövs!

Föreningen Logos har inbjudit en grupp vänner från Silverdalen till femårsjubileet och står för deras uppehälle. Gästerna är ett par familjer och några ungdomar och de kommer att bjuda på mångsidig sång och musik samt förkunnelse av Guds ord. Vi tror att deras insats blir mycket stimulerande för oss alla och ber Gud välsigna resan och vistelsen.

Om du vill vara med och täcka omkostnaderna, bidra till spridningen av vår tidning eller i övrigt stöda Föreningens arbete, kan du göra det genom att betala in din gåva till något av följande konton. Varmt tack! Gud älskar en glad givare!

Logos bankkonto: 497028-241584
PlusGirokonto i Sverige: 407 99 53-8

Samlingar kring Guds ord

Gudstjänster kl 10.00: 30.4, 14.5, 4.6 (pingst), 18.6.

26–27.5 Föreningens femårsjubileum, Utterö, FMU:s lägergård (se ovan).

22–23.7 Sommarfest i Purmo. Detaljprogram senare.

Bibelstudier, normalt torsdagar kl 19–20.30: 4.5, 18.5, 1.6, 15.6, 17.8, 31.8.

10.8 Öppet hus (Konstens natt).

Samlingarna hålls om inte annat nämns i Logos-Lyktan, Kyrkoeshpl. 19, Vasa (bottenvåningen, mellan tr. A och B). Datumen är preliminära.

Logostidningen på Internet:
<http://www.logosmappen.net/tidning>

<http://www.logosmappen.net>

Logosmappen förnyas kontinuerligt. Ta del av den guldgruva som erbjuds! Allt innehåll i Logosmappen är sökbart.

Bekanta dig med Projekt Gezelius – nu är NT i det närmaste klart!

<http://www.folkbibeln.net>,
wap.folkbibeln.net

Den populära sökningen av bibeltexter eller rubriker finns nu i två versioner. En alternativ version finns på samma server som Gezelius. Nu finns Folkbibeln också i wap-format!

Har du en upplaga av Gezelii bibelverk som du kunde avvara? Ta kontakt!